

Po Jugoslaviji

»Jutro« rado izpričuje svoje prijateljstvo katoliški Cerkvi in njenemu duhovništvu z napadi na duhovnike. Nedavno je bil njegov uradnik, kakor smo poročali, obsojen na visoko globo, ker je »Jutro« v posebnem dopisu očitalo dvema gospodoma kaplanoma v bližini Celja, da zanemarjata svoje dušnopastirske dolžnosti. Brca, ki jo je s to obsodbo dobilo »Jutro«, ga ni spametovala, ker je pri liberalcu nasprotstvo do duhovnikov večje kakor pa občutek javne blamaže. O kakšnem smislu za resnico in pravico pa pri zakrknjenem liberalcu sploh ne more biti govora. Tako je »Jutro« v dopisu iz Ptujja 2. novembra očitalo duhovščini, da noče blagosloviti zadnje počivališče siromakov. To velja za mesto prav

tako kakor za žup: ... Tuda pri Ptujju. V svoji številki dne 14. novembra je »Jutro« moralo objaviti popravek gvardianata minoritskega samostana v Ptujju, s katerim se uradno ugotavlja, da spremlja vsakega mrliča, ki se pokoplje v minoritski župniji, naj bo bogataš ali siromak, naj za to plača ali ne, vedno vsaj po en duhovnik minorit, opravi obredne molitve ter blagoslovi mrliča in grob. »Jutro« je globoko padlo, da se ga mora s sodnijsko obsodbo ali z uradnim popravkom prisiliti, da piše o Cerkvi in duhovnikih resnico. Gospodje JNSarji, ali se tako dela za narodno slovo? Kdo pa bi šel v koncentracijo z ljudmi, ki razširjajo po svojih glasilih laži in klevete o slovenskih duhovnikih?!

F. Puncer:

Slomšekov narod smo!

Slovenci smo imeli skoro v vseh časih narodnega življenja velike voditelje, ki so z večjo roko kazali ljudstvu pravo pot. Na splošno smo se svojim zaslužnim velikanom izkazali tudi hvaležne, postavili smo jim spomenike, še bolj kakor v kamnu — v srcih, ohranili smo njihove nauke kot sveto narodno izročilo. Tako lepega spomina v svojem narodu pa še doslej med Slovenci nihče ni zapustil kakor škof Slomšek. »V večnem spominu bo pravični« — te besede svetega pisma naobrača nanj v začetku svoje knjige njegov prvi življenjepisec Kosar in nadaljuje: »Izvršil je dela, ki ovijajo njegovo ime z nesmrtno slavo.« — »Njegovo ime je v slovenskem narodu za vselej zapisano z zlatimi črkami«, piše drugi življenjepisec Medved. In na drugem mestu zatrjuje: »Slomšekova dela se bodo vselej lesketala v slovenski zgodovini; zapustila so sled, ki ostane neizbrisna v narodnem življenju.« In njegov zadnji življenjepisec prelat Kovačič, ki se je z veliko ljubeznijo posvetil proučevanju njegove osebe in dela, je zapisal: »Njegov spomin še ni umrl in ne bo umrl.«

Tako sodijo o njem oni, ki so študirali njegovo življenje, a popolnoma enako misli naše ljudstvo, ki čuti, da Slomšek ni samo največji, ki je doslej izšel iz njega, ampak da mu je tudi zavetnik in priprošnjik pri božjem prestolu. Zato visi Slomšekova slika na častnem mestu, s cvetjem okrašena že skoro po vseh naših domovih. Nanjo se z zaupanjem ozira slovenski človek, kadar se zgrne stiska na njegovo življenje, v njem tudi čedalje bolj vidi utelešeno pravico svojo in svojega naroda do dostojnega življenja. Tako se uresničujejo Ko-

sarjeve besede: »Slomšek še vedno raste in bo rasel, dokler ne zraste iz njega svetnik božji, ki ga bomo častili na oltarjih.«

V današnjih res težkih časih nam je misel na našega Slomška posebno koristna.

Ko vsemogoče sile butajo ob naš mali narod, hoteč ga potopiti v svoje nenasitno hlepenje po moči in oblasti, je globoka in živa narodna zavednost, ki nam jo je med prvimi budil škof Slomšek, skoro edina, a najuspešnejša obramba. »Bratje, ne pozabimo, da smo Slovenci!« Tako je klical vladika Slomšek Slovincem pred sto leti. Bratje, ne pozabimo, da smo Slovenci! — nam kliče tudi danes — iz svojega groba. Ali se nam ne zdi, da kakor zvest graničar na straži počiva v obmejnem Mariboru?

Zmaterializiran — v tostranost obrnjen svet nam prišepetava, da sta vera in cerkev največja prevara v zgodovini in nam oznanja drug evangelij. Uživanježeljnost razbija krščanske družine, sistematično ruši v slovenski mladini smisel za pošteno in k Bogu usmer-

Novice iz domačih krajev

Diplomiral je na beograjski pravni fakulteti g. Konrad Kolarič iz Sobetine pri Ptujju. Iskreno čestitamo!

Piast zemlje ga je zasula. V gramoznici je plast zemlje zasula 29 letnega delavca Bogomira Krajca iz Maribora. Hudo poškodovanega so prepeljali v bolnišnico.

Kadar kupujete

ASPIRIN

tablete, ne pozabite pogledati, da li vsak zavitek in vsaka posamezna tableta nosi „Bayer“-jev križ, ki ga mora imeti. Ni namreč Aspirina brez „Bayer“-jevega križa.

Optika Jva. sod. št. 1007-1010-1011-1012

jeno življenje. Alkoholizem zastruplja dušno in telesno narodovo zdravje. Oh, saj smo prav za prav že kar zreli, da nas zadene sodba, kakor je zadela toliko narodov! Ozmimo se na Slomšekovo podobo! On nas drugače uči. »Sveta vera bodi vam luč!« Nihče drugi: ne komunizem, ne fašizem, ne užitki in strasti, ne alkohol!

Vstanimo in vzmimo iz sebe dušne breme, ki se zgrinja na nas! Zavedimo se, da smo Slomšekov rod in prosimo Boga naj nam ga skoro postavi za svetilnik — on pa bo prosil za nas, da bomo iz nevihte, ki divja okrog nas, srečno izšli v novo in lepo bodočnost!

Kit v številkah. Pri svojem rojstvu tehtal kit samo 2000 kg. Kakih sedem mesecev ga hranil mati. Po tem razdobju tehtal že 24.000 kg. Dorasel tehtal navadno ca. 77.000 kg ter je dolg 23 metrov. Največji kit, ki so ga kdaj izmerili, je bil dolg 27 m in je tehtal 122.000 kg, to je ravno teža 36 slonov! Podrobni podatki o njegovih »pritiklinah« so naslednji: mesa 56.000 kg, slanina 25.000 kg, noge 22.600 kg, pljuča 1226 kg, jezik 3158 kg (izgleda, da je navsezadnje imel le ta kit največji jezik na svetu, pa še moškega spola je bil!). K temu moramo prišteti še 1563 kg črevesja, 631 kg srca (potemtakem so kiti bolj »lahkosrčna« bitja), jeter za 936 kg in neverjetno majhen trebuh za pridobivanje te ogromne

Junak divjine

Ameriški roman

19

»Bela ženska?« je začudeno vprašal.

»Da,« je prikimal Indijanec.

»Je sama?«

»Da. Jaz jo poznam!«

Starec je ostrmel od začudenja.

»Ti jo poznaš?«

»Da.«

Samotar se je zdaj nenađoma spomnil na tisto, kar mu je bil sporočil Indijanec po povratku iz Hilla. Hlastno je vprašal:

»Marija Linscott?«

Indijanec je spet prikimal.

»Pojdiva!« je zdaj dejal samotar.

Po isti, skoraj navpični steni se je začel spuščati v globino, po kateri se je bil Indijanec vzpenjal kvišku. Premikal se je tako gibčno, da bi ga opazovalec smatral za mladeniča. Naglo se je spuščal od skale do skale. Indijanec mu je molče sledil. Na skali, pod katero je prenočevala Marija, sta se ustavila. Dim pojemajočega ognja jima je udaril v nos. Samotar je legel, se sklonil čez rob in pogledal v globino. Prevzet od ganotja je

gledal mlado popotnico. Medtem so mu misli zablodile v daljno preteklost. Indijanec ga je molče opazoval.

Naposled se je starec dvignil. Ko kak orjak je stal na skali. Indijanec je bil v primeri z njim neznatno človeče.

»Ni našla prave poti!« je polglasno spregovoril samotar.

»Tako je!« je odvrnil Indijanec.

Gotovo je tudi on poznal skrivnost. Zdaj je z neko napetostjo opazoval starca, ki se je očitno boril sam s seboj. Izgovarjal je posamezne besede, katerih pa Indijanec ni razumel.

»Štirideset let!« je nazadnje vzdihnil starec v jeziku, ki je bil umljiv tudi Indijancu.

»Štirideset let,« je nadaljeval čez čas, »živim brez ljudi, samo v tvoji družbi.«

Indijanec je molče prikimal.

»Štirideset let,« je tretjič rekel samotar. »In zdaj, na pragu večnosti, v katero bom kmalu stopil, naj spremenim svoje življenje?«

Indijanec je molčal in vprašujoče gledal svojega gospodarja.

Starec se je še nekaj časa boril sam s seboj, nazadnje pa se je odločil. Začel se je spuščati v globino. Tovariš mu je sledil.

Moža sta se previdno spuščala dol. Niti en kamen se ni sprožil pod njunimi nogami. Toda četudi sta še tako

ske šole v Križevcih pri Ljutomeru. Na nasvet zdravnika so oddali otroka v ljubljansko bolnišnico, kjer so mu vzeli oko in ga nadomestili s steklenim. Za tem se je v prazni očesni duplini pojavil rak, ki se je razširil do možgan in je dekletce umrlo.

Nevarnost plazju je grozila tudi železniški progi pri Poljčanah, in to na mestu, kjer je že pred leti zasul progo. Železniška uprava je na tem mestu dala posekati gozd, korenine dreves so segnile, pa se zemlja ni mogla več upirati pritisku vode, ki se je radi dežja nabrala pod površino. Plaz se je utrgal v širini 70 m in v višini 50 m ter je zgrmel proti progi, k sreči pa se je ustavil kakih 20 m nad njo. Obstoja pa nevarnost, da se bo zemlja premaknila še naprej proti progi ter da bo zasula tir. Upati pa je, da se bo železniška uprava zavedela nevarnosti in ukrenila vse potrebno, da se prepreči preteča nevarnost.

Smrt pod prevrnjenim avtomobilom. Pri Sv. Jurju ob juž. žel. se je šofer tovornega avtomobila Franc Gobec kakih 30 m od Kmetijske šole izognil nekemu kolesarju na strmo obcestno travnato rušo. Kakih 25 m je vozil še ob robu, a radi spolzke vlažne trave in težkega tovora le ni mogel izpeljati na cesto, desni kolesi sta se vgreznila v blatni jarek in avto se je prevrnil. Sodl, polni vina, ki so bili na avtomobilu, so pri tem pokopali pod seboj železničarja Matijo Zupančiča in cinkarniškega delavca Julija Vrhovškega, ki sta sedela na sodih. Zupančič je radi poškodb umrl, Vrhovšku je pa zdrobilo levo nogo v členku. Ostali potniki v kabini so odnesli manjše poškodbe radi razbite šipe, dočim se šoferju ni zgodilo ničesar.

Plaz zasul železniško progo. Med postajama Hrastnik in Trbovlje se je 12. novembra proti večeru podrl okrog 7 m visok oporni zid ob železniški progi. Deževje zadnjih dni je svet za opornim zidom tako razmočilo, da zid, ki se je popravljaval, pritiska ni vzdržal. Ruševine zidu in plaz, ki se je ob enem sprožil s pobočja, sta zasula oba železniška tira v dolžini okrog 30 metrov, pri čemer se je posebno daleč zasul notranji, pobočju bližji tir. Čuvaji in nadzorni organi so plaz takoj opazili in obvestili obe postaji, tako da se ni zgodila večja nesreča. Radi plazju so pa nastale velike motnje v prometu in so ves naslednji dan potniki morali prestopati preko plazju v drugi vlak. Tovorni promet se je pa sploh ustavil. Po enem dnevu motnje so pa progo očistili, tako da se promet lahko vrši vsaj po eni progi. Povzročena škoda je obšutna.

Stekel pes je strahoval ljudi in živali v Pišecah, Bizeljskem in še nekaterih drugih občinah brežiškega okraja. Obgrizel in olužil je po uradni ugotovitvi 22 psov, 5 svinj, gos in

Friderik in Marija Čorče, zlatoporočena na Pevnici pri Mariboru

dve osebi, ki sta bili poslani v zagrebški Pasteurjev zavod. Verjetno pa je, da je pes okužil še večje število ljudi in živali, le oblastva niso prejela prijav. Nevarno pasjo mrcino, ki se je pritepla preko Sotle s Hrvatske, so k sreči ustrelili. — Tudi v Mariboru se je pojavil stekel pes, ki je ogrožal ljudi. Ustrelil ga je stražnik. V prizadetih krajih je razglašen strogi pasji kontumac.

Namesto zajca ustrelil živinozdravnika v glavo. V nedeljo so priredili pogon na zajce v okolici Kranja. Dva lovca sta si stala nasproti v razdalji 80 m. Pred živinozdravnikom Vinikom Bedenom se postavi zajec, ki ga pa ta radi bližine soseda ni hotel ustreliti. Ni pa bil istih misli sosed na nasprotni strani, ki je takoj streljal na zajca, čim ga je videl, pa čep prav ga je mislil nasproti stoječi živinozdravnik z dvigom roke opozoriti, da naj ne strelja. Nesreča je hotela, da je strel mesto zajca zadel živinozdravnika v glavo in ena šibra se je zapčila v oko. Živinozdravnika so odpeljali v Zagreb, kjer so ga operirali. Ostal bo pri življenju, toda izgubil bo najbrž oko.

Zajci povzročajo škodo na sadnem drevju. Zajčji škodljivec se je sedaj spravljal po Murskem polju nad sadno drevje in ga je že mnogo popolnoma uničil. Sadjarji so obupani radi pozebe dreves v lanskim zimam in sedaj pa še zajčja nadloga! Škoda je tem večja, ker letos sploh ni dobili iz drevesnic sadnih drevesc.

Slinavke in parkljevke v Cerini ni več. Kakor je bilo že poročano, je v Cerini, občina Čatež, izbruhnila slinavka in parkljevka in je bila radi tega uradna prepoved vseh sejmov v šestih občinah. Ker do danes ni bil ugotovljen nov primer enake bolezni, je uradni živinozdravnik ukinitel zaporo v ogroženem področju z izjemo v okolici kraja Cerine. Živinorejci, ki so bili z zaporo močno prizadeti, bodo to sprejeli prav z veseljem.

Družinska pratika s podobo sv. Družine je že izšla za leto 1941. in jo morete dobiti v vseh knjigarnah in boljših trgovinah. Ima zelo bogato poučno in zabavno vsebino, poleg tega jo pa krasi 16 strani slik v bakrotisku, ki so same vredne malega izdatka 6 din. Segajte po nji in jo priporočajte tudi svojim znancem in sosedom! 1636

Požari

14. novembra dopoldne je izbruhnil velik požar v vasi Sestrže, župnija Majšperg. Ogenj se je pojavil pri posestniku Ivanu Sagadinu v gospodarskem poslopju in so ga zanetili najbrž otroci. Od Sagadina se je razširil ogenj na poslopja sosedov Robarja, Križanca in Pernata, p. d. Grila. Najbolj je prizadet Pernat, ki ni rešil dobesedno nič, pa tudi zavarovan je bil zelo nizko. Rešila se je le živina, nekateri so oteli še nekaj obleke. Gospodarska poslopja s krmo so pogorela prav vsem, stanovanjsko hišo je pa rešil pred ognjem le Sagadin. Škode je okrog 300.000 din in ni niti za polovico krita z zavarovalnino.

Dne 9. novembra ponoči je v Andrejcih v Prekmurju začelo nenadoma goreti pri posestniku Miholet Ludoviku. Vnelo se je na podstrešju spravljeno seno in slama. Ker je bila hiša krita s slamo, je bila v hipu vsa v ognju. Škoda, ki ni krita z zavarovalnino, znaša okrog 5000 din. — Dva dni poprej pa je v zgodnjih jutranjih urah v Domanjševcih ogenj do tal vpepeli hišo in gospodarsko poslopje posestnice Lepoša Rozalije. Škode je za nad 13.000 din in prav tako ni krita z zavarovalnino.

Drzen vlom. Pri posestnici Čučkovi v Obradu pri Sv. Barbari v Slov. goricah sta dva maskirana moža vlomila skozi streho. Staro ženico sta prisilila, da jima je izročila hranilno knjižico in ker je klicala na pomoč, sta jo zvezala in do nezavesti pretepla. Pobasala sta vse, kar jima je prišlo pod roko, naložila plen na ukradeno kolo in neznanu kam izginila.

Žrtev poklica — žrtev zavratnega napada. Dne 9. novembra so šolski otroci iz Kapelje pri Radencih šli pogozdovati. Posadili so več kot tisoč lepih smrečic v najlepšem redu na posestvu g. Milnariča v Očeslavskem vrhu in se v redu vrnili domov. Iz hvaležnosti, da je vse tako lepo uspelo po večurnem delu, je gospodar pogostil otroke in učiteljstvo. Ob povratku učiteljstva je na poti eden izmed učiteljev zaostal. To priliko pa je zlorabil neki zlikovec in napadel g. učitelja iz zaseada. Pri belem dnevu mu je poglaval oster nož v hrbtenico tako močno, da se je učitelj takoj zgrudil in ni bil več v stanju, da bi poklical svoje stanovske tovariše na pomoč. Neki delavec se ga je na prošnjo usmilil in ostal pri njem, od kod so ga končno prepeljali v hišo gospodarja, pri katerem so pogozdovali. Ko se je bolnik onesvestil radi izgube krvi, so pozno ponoči poklicali zdravnika, ki mu je izpral rano in ga poslal v bolnišnico v Mursko Soboto, od tam pa v ljubljansko bolnišnico. — Zgražamo se nad takimi, pri nas

tih stopala, ju je Marija zaslila. Njeno spanje je bilo tako rahlo, da jo je že neznan šum vzdramil.

Vrgla je odejo s sebe in prisluskovala. Srce ji je močno utripalo. Ko je ugotovila, da se ji bližajo koraki, je vstala. S hrbtom se je naslonila na drevo, z desnico sgrabila samokres in čakala. Ko je zagledala dve senci, ki sta se ji bližali, je zaklicala z drhtečim glasom:

»Stojta, drugače bom streljala!«

Moža sta se ustavila. Njun pojav je bil za Marijo grozno doživetje. Sama je bila v divjini, daleč od ljudi, in sredi noči se nenadoma pojavita dva moža.

Eden je bil silno visok. Mariji se je zdelo, da je otrok v primeri z njim. Zdelo se ji je, da vidi pred seboj pravljčnega velikana, nasproti kateremu je človeško orožje brez vpliva.

Sredi napete tišine, ki je postajala za Marijo vse bolj nezno, je velikan spregovoril:

»Marija Linscott,« je prijazno zvenel njegov glas, »odložite samokres! Midva nisva sovražnika.«

Marija je strmela od začudenja. Kdo je ta tujec, ki jo pozna? Zdelo se ji je, da jo oči in ušesa varajo. Medtem je vse bolj drhtela. Moči so ji pešale in desnica s samokresom ji je omahnila. Streljati ne bi mogla, četudi bi hotela.

Senci sta se medtem spet ganili in se počasi bližali. Marija je hotela prižgati električno žepno svetilko, da bi

posvetila v moža, a ni imela moči, da bi se sklonila in svetilko poiskala.

Moža sta že stala pred njo. Velikan se je oglašil:

»Jaz sem Lavrencij Mylke. Ta pa je moj tovariš. Rdečkožec, a cel človek. Malo je belih ljudi, ki bi imeli tako belo, plemenito dušo ko on.«

Globoko je vzdihnil. Toliko besed že dolgo ni izgovoril naenkrat. Zdelo se mu je, da mu sile pešajo in ga prevzema omotica. Sedel je k ognju.

Indijanec je hitro nabral nekaj suhljadi in na novo zanetil ogenj.

Starec je molče sedel. Nekam izgubljeno je strmel v plamen, ki je medtem vzplapolal.

Marija je bila tako zmedena, da ni mogla govoriti. Strah, ki ga je spočetka čutila, se je razpršil, prevzelo jo je veselje nad nenadnim srečanjem z gorskim samotarjem, katerega je iskala. S svetim spoštovanjem je gledala orjaškega starca, njegovo dolgo, belo brado in z brazdami posut obraz.

Marija ni poznala navad ljudi, ki so živeli v divjini. Ni znala čitati iz potez samotarjev. Toda čuti so ji pravili, da se skriva v brazdah tega obraza dolga zgodba, cel roman. V njih so skrita poglavja o umorih, o prelišanju krvi in o ranah... O takih ranah, ki se nikdar ne zacelijo, ker zanje ni zdravil... O dušnih ranah...

A vkljub vsemu je zdaj počival na tem obrazu mir skalnatih planin. Ta obraz je bil posebljena samota.

obsežnosti, ki je tehtal samo 416 kg!

Najmrzlejšo mesto na svetu. Do sedaj so mislili, da je najbolj mrzlo mesto na svetu Verhojansk v Sibiriji, kjer so izmerili najnižjo temperaturo 70 stopinj pod ničlo. Sedaj poroča ruski profesor Obučev, da je po načrtnem raziskovanju našel še bolj mrzlo mesto, in sicer Ojmekon, ki je tudi v Sibiriji. Od leta 1933. imajo tam vremensko postajo. Ugotovili so, da je temperatura v tem kraju za štiri do sedem stopinj nižja od temperature v Verhojanskju. V Ojmekonu je nekoč živo srebro padlo celo pod 78 stopinj. Tako je to mesto najbolj mrzlo mesto na svetu in zdi se, da so se tamkajšnji prebivalci, ki jih je komaj tisoč, že navadili tako hudega mraza, saj

večkrat ponavljajočimi se zlodejstvi mladoletnih predrznežev, ki se dobro zavedajo, da se jih radi mladoletnosti ne more tako občutno kaznovati, kakor bi za svoje zločine zaslužili. Pa bo morala priti odpomoč temu zlu!

Vlom v podružnično cerkev. V Gornji Rečici pri Sv. Jederti nad Laškim je bilo vlomljeno v novo podružnico sv. Antona. Vlomilec je s kamnom razbil okno, splezal v zakristijo, prebrskal vse omare, odprl tabernakelj, a svete posode je pustil pri miru, nakar je vlomil v nabiralnik, v katerem pa ni bilo denarja. Cerkev je oškodovana za kakih sto dinarjev na šipi, vratih zakristije in nabiralniku. Cerkev je precej oddaljena od hiš, zato vlomilca ni nihče opazil, le sosedov pes je tisto noč hudo lajal.

Mlada žrtev martinovanja. Zupanec Janko, miren, priden 18letni fant iz Trbovelj, je šel na martinovanje v neko gostilno, kamor je prišlo tudi več pijanih mladoletnikov in kmalu se je med Zupancem in 17 letnim Smodičem Jožetom začel prepir. Ko je Zupanc zapustil gostilno, je Smodič pohitel za njim. Najprej sta se spoprijela na hodniku, nakar je Zupanc hotel proti domu. Smodič je skočil za njim in je pred kapelico blizu gostilne prišlo do hudega spopada. Kar naenkrat je med ruvanjem Smodič potegnil iz žepa nož in zamahnil po Zupancu. Zadal mu je več ran, med temi tudi smrtno v prsa. Zupanc je zastokal: »Sedaj si me, pa kaj sem ti vendar storil?!« Imel je še toliko moči, da je mlademu ubijalcu izvili nož iz rok, potem pa je omahnil. Tovariši s Smodičem vred so ga odnesli proti Zupancem domu, kjer je v mlaki krvi umrl. Smodiča je oče odpeljal k orožnikom. Bil je ves objokan. — In nauk iz tega? Proč z nesrečnim alkoholom!

Vlom v konzumno društvo. Vlomljeno je bilo v podružnico Delavskega konzumnega društva v Novi vasi na Blokah. Vlomilci so odnesli okrog 320 m raznovrstnega blaga, precej izdelanega perila, mnogo jestvin, usnja in podplatov. Škode je za 20.000 din. — V Nemški vasi pri Blokah so pa isti vlomilci pri posestniku Janezu Papežu ukradli zelen voziček, na katerega so naložili ukradeni blago.

Hujška povzročil uboj. V gostilniški sobi v Naklem pri Kranju je med starejšimi ljudmi sedel za mizo 40 letni kmečki sin Alojzij Golob, doma s Police. Modroval je z očanci. Pri sosednji mizi je v družbi nekega čevljarja, po rodu Hrvata, sedel 32 letni zidar Vinko Lahovec iz Strahinja, ki je brez povoda začel dražiti Goloba. Ta se je zafakvanja naveličal in sta se z Lahovcem spoprijela, pri čemer je Golob širokoustneža krepko poprijel in ga posadil na sedež, rekoč mu, naj bo miren. Končno sta se pobotala in si segla v roke. Ko je pa Lahovec zapustil gostilno, ga je njegov pajdaš Hrvat nagovoril, naj obračuna z Golobom in mu v ta namen stisnil v roko poseben nož »stilet«. Lahovec se je res vrnil v gostilno, se začel z Golobom ponovno prepirati in preden sta se utegnili ponovno spoprijeti, je Lahovec vsekal Goloba s »stiletom« dvakrat v grlo in enkrat v glavo. Golob je napravil samo še dva koraka, nakar se je zgrudil in umrl. Lahovec in hujškaški Hrvat sta v splošni zmedli izginila v noč, vendar so orožniki kmalu prijeli najprej Hrvata, ki je pove-

Kadar kupujete kožno kremo...

mislite na to, da samo NIVEA vsebuje okrepevalno sredstvo za kožo EUCE-RIT. Zato se NIVEA ne da nadomeščati ali primerjati s kako drugo kremo. NIVEA prodira globoko v kožne luknjice in krepi kožno staničevje. Zato Vam ostane koža zdrava, nežna in bela kljub mrzlemu in vlažnemu vremenu.

dal, kje se skriva Lahovec, katerega so na označenem mestu našli. Oba sta bila prepeljana v ljubljanske zapore.

Obsodba kljub trditvi nedolžnosti. Letos v avgustu je bila na Planini pri Zrečah umorjena 52 letna Julijana Gosak. Umora je bil obdolžen Franc Gosak, kateremu je bila ubita mačeha zapustila lepo posestvo. Sum je na omenjenega padel radi tega, ker se je v zadnjem času večkrat z mačeho prepiral in pripovedoval ljudem, da jo bo ubil. Na dan umora je bil pri delavcih v gozdu, od katerih je pa dvakrat za nekaj časa odšel. Franc Gosak je trdil, da je nedolžen, vendar ga je celjsko sodišče spoznalo za krivega ter ga obsodilo na 15 let robije, na trajno izgubo častnih državljanjskih pravic, na plačilo kazenskih stroškov in na 1500 din povprečnine. Sodišče je svojo obsodbo izreklo na temelju nesoglasja obdolžen-

čevega zagovora in prič zoper njega in pa, ker je imel edini korist, da se iznebi mačeha. Franc Gosak je kazen sprejel in ponovno zatrdil: »Gospodje sodniki, jaz sem nedolžen!« Zagovornika dr. Humar in štante sta proti sodbi vložila priziv in revizijo.

Obsojena detomorilka. Celjsko sodišče je obsodilo na sedem let robije in trajno izgubo častnih državljanjskih pravic v Strigovo pristojno 22 letno služkinjo Nežo Golenkovo iz Kaplje pri št. Jurju ob Taboru. Imenovana je porodila nezakonskega otroka v porodnišnici v Celju. Ker jo je bilo sram pred ljudmi in ker se je bala, da oče ne bo skrbel za otroka, je na potu iz porodnišnice v Kapli vasi 29. julija pri potoku Bolski otroka zadavila, skopala četrtil metra globoko jamo in trupelce zagrebala. Gospodarju Kumru, pri katerem je služila, je rekla, da je otroka dala v rejo. Na vprašanje orožnikov, kdo ima otroka v reji, je svoje dejanje priznala.

Kmetijsko-strokovni tečaji Kmečke zveze

Letošnji tečaji bodo dvodnevni, s presledkom enega tedna med prvim in drugim dnevom. Vršili se bodo ob delavnih dneh, dopoldne od osmih do pol ene. Vsak predavalni dan bodo tri predavanja, od katerih bo vsako z razgovorom vred trpelo poldrugo uro.

Sporod tečajev obsega: prvi dan predavanje o splošnem pregledu gospodarstva v okraju in o kmetijsko-pospeševalnem načrtu okrajne-

ga kmetijskega odbora, nadalje predavanje o kmečkem združništvu in kmečkih organizacijah ter strokovno predavanje o eni izmed najvažnejših gospodarskih panog dotičnega kraja; drugi dan tečaja pa so povsod na sporedu predavanja o treh drugih najvažnejših kmetijskih panogah za tamkajšnje kmetijsko gospodarstvo.

Izvedbo teh tečajev bodo organizirale Kra-

so se morali še drugih stvari, ki so jim morda še manj všeč.

Zobotrebec nekdanj in danes. Zobotrebec je nujna potreba kulturnega človeka. Varal pa bi se, kdor bi mislil, da je zobotrebec šele izum modernega časa. Že v najstarejših časih so smatrali ljudje za potrebno, da si čistijo zobe, ter so očitno na ta posel polagali tudi neko posebno pažnjo. To se da sklepati iz ostankov iz starih časov, ki kažejo, da so bili takrat zobotrebci iz boljšega materiala kot so danes. Rimljani so imeli zobotrebce iz slonove kosti ali iz srebra. V 14. stoletju so prav tako uporabljali srebrne zobotrebce, ki so bili precej veliki, izdelani v obliki bodala in okrašeni z različnimi ornamentali. V muzejih imamo iz teh časov

V Mariji se je vzbudilo globoko sočutje. Zganila se je in ne da bi prav vedela, kaj dela, stopila k starcu. Pokleknila je pred njim, položila svoje roke na njegove in tiho zašepetala:

»Hvala lepa, gospod Mylke! Tisočkrat hvala! Ne bodite jezni name! Klicali ste me in jaz sem prišla.«

Starec je dvignil sivo glavo. Zagledal se je v Marijo. Oči so dolgo počivale na Marijinem obrazu. Potem se je zagledal v njene oči. Pri tem se mu je zdelo, da se težko kamenje valj z njegovega srca. Vedro je dejal:

»Ti si podobna Abrahamu Linscott. Dobrodošla! Jaz te bom blagoslovil!«

Marijino srce so napolnila različna čustva. Žalost in veselje, jok in vrisk so se borili v njeni duši.

»Vi ste poznali Abrahama Linscotta?« je vzkliknila in se primaknila bliže starcu.

Ta je prijel njeno roko.

»Da, poznal sem Abrahama. In ljubil sem ga ko krvnega brata. Videl sem, ko je umiral.«

Utihi se in sklonil glavo, kakor da bi mu spomin na prijateljevo smrt povzročil bolečino.

»On je bil moj dedek!« je zašepetala Marija.

Starec je prikimal. Nasmehnil se je hotel, a ni mogel. Tako dolgo je že bil v samotji, da je pozabil na smeh.

»Vem, dete, vem. On je bil tvoj dedek. Bil je lastnik Rajskega dola. Izvrsten človek je bil. In ni ostalo drugo od njega ko spomin. Šakali in volkovi so raztrgali njegovo

truplo. Čas je izbrisal za njim sledove. Samo jaz živim. Jaz sem obsojen na to, da še živim. Tako je določila usoda...«

Marija je le na pol razumela starčeve besede. Spet jo je prevzelo neko neprijetno čustvo. Pogledala je Indijanca, ki je stal pri ognju ko kak kamenit steber. Rdečkovec je bil posebljena žalost. Mariji se je zdelo, da zre iz njegovih oči smrt, ki ga bo kmalu pograbila.

Marija je bolno vzdihnila. Starec jo je pobožal po laseh. Ljubeznivo je dejal:

»Otrok, leži in spi! Jutro je še daleč... Ob zori te bom odvedel v Rotenburg. Potem ti nihče ne bo čakal pravice do Rajskega dola.«

»Moj Bog, vi vse veste!« je začudeno vzkliknila deklica.

»Nič nisem vedel,« je odgovoril starec. »Pred nekaj tedni sem se sam podal z gore iskat zdravilne korenine za tovariša, ki je bil bolan. In kaj sem videl? Ulico, katere prej ni bilo. Voz, katerega ni vlek konj. Ljudje, ki so sedeli v vozu, so vrgli pred mene neki časopisni papir. Dolgo sem gledal to vražjo iznajdbo, nazadnje pa sem pobral list, ga prinesel domov in prečital. Marsičesa nisem razumel. Med tistim življenjem, ki je bilo opisano v časopisu, in mojim ni mosta. A čital sem vest, kako Marija Linscott išče listino, s katero bi mogla dokazati, da je Rajskega dol njen. Čital sem, da se je izgubila tista listino, ki priča o tem, da je bil Abraham Linscott prijavitel